

## NIEUW VOOR SCHOOLJAAR 2021-2022

Met de delen 3 voor havo, vwo/gymnasium en TTO is de nieuwe onderbouw van Memo MAX straks helemaal compleet. Het lesmateriaal voor leerjaar 3 kent dezelfde opzet als de delen voor leerjaar 1 en 2. Ten opzichte van leerjaar 2 zijn er een aantal verschillen aangebracht. Natuurlijk kun je blijven rekenen op de al bestaande verbeteringen in de nieuwe Memo!

### Nieuw in leerjaar 3

Het derde leerjaar is het scharnier tussen onderbouw en bovenbouw. Het moet leerlingen een voorbereiden op geschiedenis in de bovenbouw, en hen ook enthousiasmeren voor het vak. Daarom zijn in leerjaar 3 een aantal elementen net anders dan in leerjaar 2.

- De Intro's bij de basisparagrafen zijn uitgebreid met een kort tekstje. Op die manier biedt de Intro meer aangrijpingspunten voor het ophalen van voorkennis en het opwerpen van een vraag of dilemma.
- Met behulp van de Ontdekkingsplaten kunnen leerlingen zich oriënteren op het onderwerp. Anders dan in leerjaar 2 wordt in de plaat ook altijd een meningsvormende vraag of dilemma opgeworpen dat zich goed leent voor een onderwijsleergesprek. Met behulp van de kennis uit de plaats nemen zij een beargumenteerd standpunt. Deze vragen sluiten nauw aan bij de Intro in de basisparagraaf.
- In leerjaar 3 zijn de leerteksten van de basisparagrafen iets langer dan in leerjaar 2. Zo is voldoende ruimte om recht te doen aan de veelomvattende geschiedenis van de 20ste eeuw. Bovendien vormt leerjaar 3 zo een meer vloeiende overgang naar de bovenbouw (waarin langere teksten gebruikelijk zijn).
- De differentiatie tussen havo-vwo en vwo-gymnasium is sterker dan in leerjaar 2. Bij de verwerking van de leerstof wordt bij vwo-gymnasium meer zelfstandigheid verwacht, terwijl de havo-vwo vragen meer ondersteuning bieden. Voor vwo-gymnasium zijn er minder gedetailleerde vragen op begripsniveau en meer toepassingsgerichte vragen met bronnen. In leerjaar 3 worden in vwo-gymnasium twee bronnen per paragraaf bevroegd, tegenover één bij havo.
- De paragraaf Toepassen bestaat uit één opdracht in plaats van twee. Daarbij ligt de nadruk op het analyseren van bronnen die kenmerkend zijn voor de 20ste eeuw, zoals bewegend beeld, reclame (consumptiemaatschappij) en internet.

### Nieuw ten opzichte van de vorige editie

- 1 De consequente leerlijn voor vaardigheden, die in leerjaar 1 is ingezet, loopt nu door tot en met leerjaar 3. In leerjaar 3 worden eerder behandelde vaardigheden herhaald en verdiept; in de drie laatste hoofdstukken staat het eigen onderzoek centraal.

- 2 Er is meer differentiatie tussen havo en vwo-gymnasium. De hoeveelheid stof voor vwo-gymnasium is iets groter (verdieping op cultureel gebied en buiten-Europese geschiedenis) dan in havo-vwo. Bij de verwerking van de stof bij vwo-gymnasium wordt bovendien meer verwacht van de zelfstandigheid van de leerling dan bij havo-vwo. Ook bevat het vwo-gymnasiumboek meer toepassingsgerichte opdrachten met bronnen.
- 3 Er is gesnoeid in het aantal historische details; het accent ligt meer op grotere ontwikkelingen en verbanden.
- 4 Het communisme wordt niet langer geïntroduceerd ná de Tweede Wereldoorlog, maar ervoor.
- 5 Er is meer aandacht voor Europese en mondiale samenwerking en voor buiten-Europese ontwikkelingen.
- 6 In het hoofdstuk over het naoorlogse Nederland is een aparte paragraaf opgenomen over de dekolonisatie van Indonesië en Suriname en de geschiedenis van de Antillen.
- 7 Veranderende genderverhoudingen en de geschiedenis van migranten krijgen meer accent. De verdiepingsparagraaf over Franklin Delano Roosevelt is vervangen door een verdiepingsparagraaf over Marie Curie.
- 8 Er is meer aandacht voor ontwikkelingen in de 21e eeuw, waaronder de huidige spanningen rondom de politieke islam, maar ook Europese crises en de Brexit.
- 9 Er is meer ruimte gecreëerd voor niet-politieke geschiedenis. Zo is er een aparte paragraaf over de moderne massamenleving en in vwo-gymnasium voor cultuurhistorische ontwikkelingen.
- 10 Sommige aspecten van de Nederlandse geschiedenis, zoals Nederland in het interbellum en de wederopbouw, krijgen minder accent. Daar staat tegenover dat er meer aandacht is voor sociale ontwikkelingen.

## TTO

Voor het derde leerjaar TTO is de havo/vwo -editie vertaald en zijn de verdiepingsparagrafen van vwo-gymnasium toegevoegd, om deze leerlingen extra uitdaging te bieden. De methode heeft daarmee in het derde leerjaar een volwaardige TTO editie die de stap naar de bovenbouw faciliteert.